

SYRIË: KINDEREN ONDER VUUR

“ZE ZEIDEN: ONTHOUD DIT, WE PAKKEN ZOWEL

VOLWASSENEN ALS KINDEREN, EN DODEN ZE ALLEMAAL.”

RAPPORT SYRIË SEPTEMBER 2012

WAR
child

INHOUDSOPGAVE

3	1 INTRODUCTIE
4	2 EEN PLATTEGROND VAN SYRIË
5	3 KERNPUNTEN
5	De ernst van de problemen van kinderen is schokkend
5	De strijdende partijen in Syrië maken zich schuldig aan oorlogsmisdaden
5	Het VN-vredesplan van Kofi Annan is mislukt
5	Het gebrek aan eenheid op internationaal niveau heeft duizenden levens gekost
6	Ook de diplomatieke betrekkingen met Nederland zijn stilgelegd
6	De donorgemeenschap komt veel te langzaam in beweging
6	Nu is het moment om aan de toekomst te denken
7	4 KINDEREN IN CRISIS
8	De crisis in perspectief
9	Het oorlogsrecht
10	Politisering en mogelijke dreigingen
11	5 OORLOGSMISDADEN TEGEN KINDEREN
11	Veroordelingscriteria
15	Conclusie
16	6 KINDEREN OP DE VLUCHT
17	Syrische Vluchtelingen in de regio
17	Hoe de vluchtelingen worden ontvangen verschilt per land
17	Verwachting
18	7 GEEN WOORDEN MAAR DADEN
18	De politieke uitdaging
19	De humanitaire uitdaging
20	De uitdaging voor de toekomst
21	8 HET MOMENT VAN DE WAARHEID VOOR NEDERLAND
23	9 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN
23	De rechten van het kind als uitgangspunt voor een internationale aanpak
23	Expertise in het beschermen van kinderen
23	Noodhulp en re-integratietrajecten
24	10 BIJLAGEN
24	De projecten van War Child
26	VOETNOTEN
28	Colofon

1 INTRODUCTIE

HET IS BIJZONDER VERONTRUSTEND DAT KINDEREN BEWUST DOELWIT ZIJN VAN DE AGRESSIE

Het conflict in Syrië escaleert en kinderen betalen een zware prijs. Het is bijzonder verontrustend dat kinderen bewust doelwit zijn van de agressie. War Child heeft jarenlange ervaring in het helpen van kinderen die slachtoffer zijn geworden van een gewelddadig conflict tussen volwassenen. Als er nu niet wordt ingegrepen, zal niet alleen de huidige generatie maar zullen ook de volgende generaties Syriërs in een spiraal van geweld worden meegesleept. Onze programma's zijn erop gericht dit te voorkomen. In dit geval bieden we hulp aan de kinderen die het geweld in Syrië zijn ontvlucht naar Libanon.

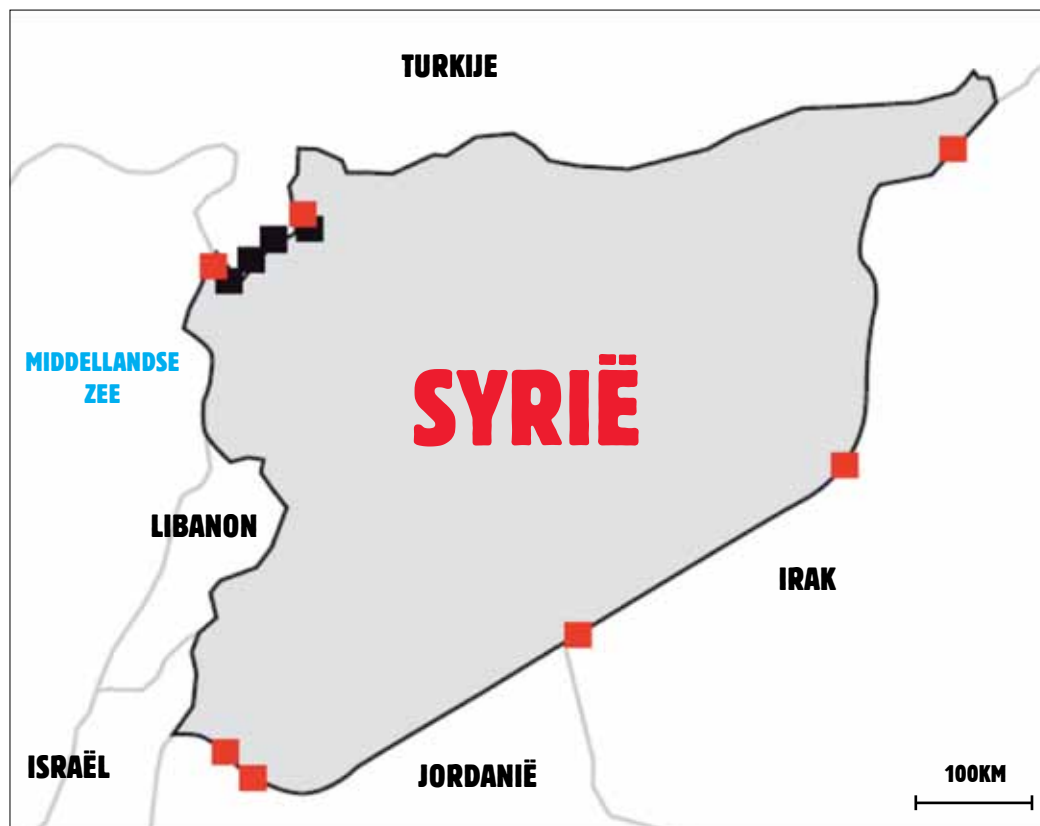
Geen enkele partij in het Syrische conflict lijkt zich te willen inspannen voor de bescherming van kinderen in de gebieden die zij controleren. Sinds het begin van de opstand, ongeveer 18 maanden geleden, hebben het regeringsleger en regeringsgezinde milities kinderen doodgeschoten, gevangen genomen, gemarteld en seksueel misbruikt. Tegelijkertijd maakt de oppositie zich schuldig aan het rekruteren van kindsoldaten.

Normaal gesproken kunnen kinderen in landen van gewapend conflict rekenen op volwassenen uit binnen- en buitenland die hun veiligheid garanderen. Dit is hun recht, dat bovendien is vastgelegd in internationaal humanitair recht en mensenrechtenverdragen, waaronder de Verdragen van Genève en het Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Het conflict in Syrië onderscheidt zich door het falen van de internationale gemeenschap – en haar juridische instrumenten en verdragen – in het garanderen van enige mate van veiligheid voor kinderen. Wij zijn diep verontrust over dit falen en eisen dat onze leiders de diplomatieke impasse doorbreken en een einde maken aan de schendingen van de rechten van kinderen.

Dit rapport¹ laat zien waarom de escalerende oorlog in Syrië tot één van de ergste conflicten gerekend kan worden wat betreft de ernst en omvang van kindermishandeling.

De situatie in Syrië verandert voortdurend. Dit rapport schetst de ernst en het effect van het conflict op kinderen en jongeren, maar is geen uitputtend verslag van de gebeurtenissen. We putten uit onze ervaringen in andere oorlogsgebieden om te laten zien welke gevolgen het conflict in Syrië zal hebben op de ontwikkeling van een generatie. Wij roepen op tot actie en concrete stappen die de weg vrijmaken voor de vervulling van de basisrechten van Syrische kinderen.

2 EEN PLATTEGROND VAN SYRIË

- GRENDOVERGANGEN
- VLUCHTELINGENKAMPEN

3 KERNPUNTEN

DE ERNST VAN DE PROBLEMEN VAN KINDEREN IS SCHOKKEND

Kinderen en jongeren in Syrië zijn sinds het begin van het conflict hardvochtig behandeld. Velen van hen zijn gedood, illegaal vastgehouden, seksueel misbruikt, blootgesteld aan vijandelijkheden, ontvoerd, gemarteld, en beperkt in hun toegang tot onderwijs en humanitaire hulp. In Syrië zijn kinderen op dit moment bewust doelwit van geweld.

DE STRIJDENDE PARTIJEN IN SYRIË MAKEN ZICH SCHULDIG AAN OORLOGSMISDADEN

Beide partijen in het Syrische conflict maken zich schuldig aan de door de Verenigde Naties gedefinieerde “ernstige schendingen” van kinderrechten in conflictgebieden.² Het feit dat de daders niet ter verantwoording geroepen worden betekent een ondermijning van de internationale rechtsorde.

HET VN-VREDESPLAN VAN KOFI ANNAN IS MISLUKT

Kofi Annan heeft onlangs toegegeven dat zijn vredesplan is mislukt.³ Inderdaad is het aantal dodelijke slachtoffers onder kinderen en burgers sinds het aannemen van zijn vredesplan alleen maar toegenomen. Het is te hopen dat de nieuwe afgevaardigde van de VN en de Arabische Liga voor Syrië, Lakdar Brahimi, de diplomatieke impasse kan doorbreken.

HET GEBREK AAN EENHEID OP INTERNATIONAAL NIVEAU HEEFT DUIZENDEN LEVENS GEKOST

Rusland en China geven elkaar graag de schuld voor het feit dat de Veiligheidsraad niet effectief optreedt tegen het escalerende geweld in Syrië.⁴ Dit gebrek aan daadkracht is echter niets minder dan een collectief falen van internationaal leiderschap. De passiviteit en besluiteloosheid van de internationale gemeenschap zijn niet te rechtvaardigen.

Moeder en kind in hun huis, na een bombardement.

FOTO: ALESSIO ROMENZI

OOK DE DIPLOMATIEKE BETREKKINGEN MET NEDERLAND ZIJN STILGELEGD

Nederland heeft haar ambassade in Syrië afgelopen maart gesloten. In reactie op het bloedbad in Houla in mei hebben verschillende EU-landen hun Syrische ambassades ontbonden. De Syrische ambassadeur in Nederland is tot persona non grata verklaard. Als reactie hierop heeft Syrië hetzelfde gedaan. De diplomatieke betrekkingen zijn bekoeld en de internationale gemeenschap is in een impasse terecht gekomen.

Naast het vergroten van veiligheid en welvaart, is het waarborgen van mensenrechten een kerndoel van het Nederlands buitenlands beleid⁵. Daarbij heeft de regering te weinig oog voor het feit dat 30 tot 50 procent van de oorlogsslachtoffers wereldwijd kinderen zijn. De veiligheid van kinderen wordt het beste gewaarborgd wanneer zij daar zelf actief bij betrokken worden. Goed gefinancierde re-integratieprogramma's voor en met kinderen en jongeren kunnen helpen een veilige toekomst voor hen te garanderen en de vicieuze cirkel van geweld te doorbreken.

Het buitenlands beleid van de Nederlandse regering is onvoldoende toegespitst op de rechten van kinderen in conflictgebieden. De regering zou er goed aan doen advies in te winnen en samenwerking te zoeken met de speciale VN-Gezant voor Kinderen en Gewapende Conflicten. Verder zou het Ministerie van Buitenlandse Zaken het maatschappelijk middenkader, zoals het Kinderrechtenkollectief,⁶ kunnen betrekken bij het opstellen van een buitenlandbeleid dat werkelijk rekening houdt met de belangen van kinderen.

DE DONORGEMEENSCHAP KOMT VEEL TE LANGZAAM IN BEWEGING

Het VN-verzoek om geld voor humanitaire hulp aan de Syrische slachtoffers van het geweld is door de internationale gemeenschap voor minder dan de helft beantwoord. Tegelijkertijd is het aantal mensen in nood tussen maart en juni toegenomen van 1 tot 1,5 miljoen.⁷ En sinds juni met nog een miljoen tot nu 2,5 miljoen.⁸ Elke dag verlaten gemiddeld 500 Syriërs hun land. Zij steken de grens over om het geweld te ontvluchten. Zij hebben onmiddellijk hulp nodig.

NU IS HET MOMENT OM AAN DE TOEKOMST TE DENKEN

Duurzame vrede wordt niet bewerkstelligd door alleen de zichtbare gevolgen van de oorlog aan te pakken. Humanitaire hulp is essentieel, maar is niet het antwoord op de diepere oorzaken van het conflict. De huidige generatie van Syrische kinderen heeft behoefte aan onderwijs, en aan structuren die hun herstel en re-integratie op de lange termijn waarborgen.

4 KINDEREN IN CRISIS

“We zijn diep geschokt. Dat kinderen gedood worden of verminkt raken als gevolg van gewapende conflicten is iets wat we vaker zien, maar het martelen van kinderen in gevangenschap, kinderen van nog geen 10 jaar oud, is een buitengewoon uitzonderlijk feit dat we elders niet echt tegenkomen”.⁹

De Speciale VN-vertegenwoordiger voor Kinderen en Gewapende Conflicten

De crisis in Syrië onderscheidt zich van andere recente conflicten in het Midden-Oosten – en wel om de slechtst denkbare punten. Kinderen en jongeren worden altijd buitenproportioneel getroffen door de gevolgen van gewapend conflict, maar wanneer zij de dood vinden of gewond raken is dit meestal als toevallig slachtoffer van vuurgevechten of als kindsoldaat. Wat dit betreft is Syrië geen uitzondering, maar wel wat betreft de ernstige mensenrechtenschendingen van kinderen. Kinderen worden niet alleen niet beschermd tegen vijandelikheden, zij zijn ook bewust doelwit. Dit is buitengewoon verontrustend.

Een dertienjarige jongen herinnert zich de woorden van de mannen die hem gevangen namen: “ze zeiden, ‘onthoud dit en denk er altijd aan: we pakken zowel volwassenen als kinderen, en doden ze allemaal”.¹⁰

De feiten

- Ten minste 500¹¹ maar waarschijnlijk meer dan 2013¹² kinderen zijn al gedood.
- 49 kinderen werden vermoord in een enkel incident.¹³
- 635 kinderen zijn gedetineerd geweest,¹⁴ velen van hen getuigen van marteling.
- Kinderen, meisjes en jongens, sommigen niet ouder dan 8 jaar, zijn gedwongen deel te nemen aan vijandelikheden.¹⁵
- Meisjes en jongens jonger dan 12 jaar oud zijn seksueel misbruikt.¹⁶
- Meer dan een miljoen kinderen zijn getroffen door de crisis.¹⁷
- Ongeveer 50% van alle gevluchte Syriërs zijn kinderen en jongeren.¹⁸

Kinderen en jongeren zijn bijzonder veerkrachtig, maar de traumatische ervaringen die zij nu in het Syrische conflict oplopen, zullen zij waarschijnlijk overdragen aan de generatie na hen.

“ZE ZEIDEN: ONTHOUD DIT, WE PAKKEN ZOWEL VOLWASSENEN ALS KINDEREN, EN DODEN ZE ALLEMAAL”

Tot december 2011 verstrekke het Bureau van de VN Hoge Commissaris voor de Mensenrechten (OHCHR) schattingen van het oplopende dodental. Het is daar sindsdien mee gestopt omdat het ondoenbaar is de aantallen slachtoffers te verifiëren.¹⁹ Echter, op het moment van schrijven van dit document schat de VN het aantal doden op 17.000²⁰. Dit zijn vooral burgers. Meer dan 2,5 miljoen mensen zijn getroffen door de crisis, waarvan ongeveer de helft kinderen en jongeren.²¹ Geweld tegen kinderen van deze omvang heeft in het

verleden geleid tot gezamenlijke internationale actie, maar tot nog toe is dergelijke actie tegen Syrië uitgebleven. Elke duurzame oplossing moet gebaseerd zijn op vreedzame onderhandelingen, maar hoeveel meer gruweldaden zijn er nog nodig om de internationale gemeenschap tot actie te bewegen?

DE CRISIS IN PERSPECTIEF

Sinds Syrië in 1946 onafhankelijk werd van Frankrijk is het politieke toneel bepaald geweest door een autoritair militair regime. De noodtoestand, die in 1963 werd uitgeroepen, heeft ononderbroken voortgeduurd tot in april 2011 de eerste golf van de Arabische lente Syrië bereikte met een oproep tot democratisering en politieke hervormingen.

De vreedzame protesten die in februari 2011 in de stad Dar'a van start gingen, werden door de Syrische veiligheidstroepen onmiddellijk met geweld beantwoord. Dit optreden ontketende nieuwe protesten en wederom vergeldingsacties in andere steden van het land. Sindsdien zijn de opstandige gebieden onder staat van beleg; ze worden voortdurend aangevallen en gebombardeerd door Syrische veiligheidstroepen en de regeringsgezinde militie (bekend als Shabiha). Beide partijen in het Syrische conflict hebben geweigerd het VN-vredesplan, dat oproept tot stopzetting van het geweld, te honoreren. Dit betekent dat het onmogelijk is om humanitaire hulp te bieden aan de kinderen die het slachtoffer zijn van dit slepende en gewelddadige conflict.

De situatie is kritiek: het geweld heeft geleid tot een humanitaire crisis en de sociaal-economische gevolgen voor de bevolking van Syrië zijn alsmaar nijpender. De armoede en hoge werkloosheid van vóór maart 2011 zijn nog verder toegenomen, maar waarschijnlijk moet het ergste nog komen. Landen die getroffen zijn door oorlog hebben gemiddeld 20 jaar nodig om hun oude handelsniveau te bereiken, en 14 jaar om hun economische groei weer op de rails te krijgen.²² Het is duidelijk: de gevolgen van het Syrische conflict zullen nog jarenlang een negatieve invloed hebben op de levens van jonge werkzoekenden en kinderen uit werkloze gezinnen.

Een meisje probeert te slapen in een ondergrondse schuilplek in Homs.

FOTO: ALESSIO ROMENZI

HET OORLOGSRECHT

De juridische definitie van 'oorlog' is belangrijk omdat deze de basis biedt voor internationale systemen die burgers beschermen tegen schendingen van het humanitair oorlogsrechts. Syrië heeft bijna 60 jaar geleden, in 1953, de Geneefse Conventie inzake Humanitair Internationaal Recht, of kortweg oorlogsrecht, zonder voorbehoud getekend. Deze conventie, die onderscheid maakt tussen internationale en niet-internationale gewapende conflicten (ofwel burgeroorlogen), is van toepassing als het geweld niet als "interne aangelegenheden of verstoringen" afgedaan kunnen worden.²³

Een intern gewapend conflict wordt als burgeroorlog geclassificeerd op basis van:

1. de ernst van het conflict (geen geïsoleerde incidenten)
2. de duur
3. de mate van georganiseerdheid (partijen gebruiken geweld doelbewust)

Het conflict in bepaalde delen van Syrië voldoet – in elk geval qua ernst en mate van georganiseerd zijn – aan deze criteria.²⁴ In mei 2012 heeft de voorzitter van het Internationale Comité van het Rode Kruis, Jakob Kellenberger, het geweld in Homs en Idlib geclassificeerd als burgeroorlog. Deze kwalificatie maakt vervolging wegens oorlogsmisdaden mogelijk.²⁵

"HET IS OVERDUIDELIJK DAT BEPAALDE ACTIES VAN BEIDE PARTIJEN IN DIT CONFLICT ALS OORLOGSMISDADEN GEKWALIFICEERD KUNNEN WORDEN... DIT BETEKENT OOK DAT DE PARTIJEN HET HUMANITAIR INTERNATIONAAL RECHT SCHENDEN ALS ZIJ BURGERS OF BURGERDOELEN AANVALLEN."

Naar aanleiding van haar onafhankelijke onderzoek naar de gewelddadigheden in Syrië rapporteerde de VN-Mensenrechtenraad in november 2011 dat de Syrische regering een zorgplicht heeft ten aanzien van zijn burgers:

"Overheden hebben de plicht de openbare orde te handhaven. Zij dragen de ultieme verantwoordelijkheid voor de bescherming van personen onder hun rechtsbevoegdheid, met inbegrip van diegenen die deelnemen aan openbare vergaderingen en hun recht op vrijheid van meningsuiting uitoefenen... Het grote aantal doden en gewonden in de Arabische Republiek Syrië is het gevolg van buitensporig geweld door regeringstroepen in vele regio's van het land. Geïsoleerde gevallen van geweld door demonstranten doet hun recht op bescherming niet teniet, zoals vastgelegd in het Humanitair Internationaal Recht."

POLITISERING EN MOGELIJKE DREIGINGEN

Syrië heeft een belangrijke invloed in het Midden-Oosten. Haar destabilisatie kan een domino-effect teweegbrengen in landen zoals Libanon en Israël, waar Syrische facties krachtige aanverwante groeperingen kunnen mobiliseren, zoals Hezbollah en Hamas. Libanon

is bijvoorbeeld verdeeld tussen groepen die het Al-Assad regime ondersteunen. Berichten over het tegenhouden en fouilleren van vluchtelingen die Libanon binnenkomen via de Beka'a vallei (een overwegend Sjiitisch gebied beheerst door Hezbollah) veroorzaken extra spanning omdat de vluchtelingen voornamelijk Sunnieten zijn.²⁶ De recente uitbraken van geweld in het noorden van Libanon doen vrezen dat de onrust in Syrië een sektarische oorlog in de regio kan veroorzaken.²⁷

Syrië heeft ook nauwe banden met Iran – een rivaal van de VS, Israël en Saoedi-Arabië – wat als men niet oppast al deze landen zou kunnen meesleuren in een grootschalig conflict in het Midden-Oosten²⁸.

Het feit dat het conflict in Syrië tot instabiliteit in het Midden-Oosten kan leiden, maakt dat de internationale gemeenschap zich voor een essentiële maar zeer gevoelige uitdaging geplaatst ziet. Het gebrek aan besluitvaardigheid over de Syrische kwestie staat in sterk contrast met de reactie van de internationale gemeenschap op het conflict in Libië in 2011.

5 OORLOGSMISDADEN TEGEN KINDEREN

“De verschrikkingen van het geweld in Syrië zijn kinderen niet bespaard gebleven. Syrische veiligheidstroepen hebben kinderen thuis, op school, en op straat gedood, gearresteerd, en gemarteld. In vele gevallen zijn kinderen, niet anders dan volwassenen, bewust doelwit geweest van de veiligheidstroepen.”²⁹

Directeur kinderrechten, Human Rights Watch

“SYRISCHE VEILIGHEIDSTROEPEN HEBBEN KINDEREN THUIS, OP SCHOOL, EN OP STRAAT GEDOOD, GEARRESTEERD, EN GEMARTELD”

In 2005 heeft de VN-Veilighedsraad unaniem de baanbrekende resolutie 1612 aangenomen, die gaat over het aanpakken van problemen rondom kinderen en gewapende conflicten.³⁰ De resolutie heeft geleid tot het Monitoring & Reporting Mechanism (MRM), dat als doel heeft om ernstige schendingen van de rechten van kinderen in conflictsituaties vast te leggen. Immers, als de werkelijke omvang van de problematiek helder is, is het beter mogelijk om de daders ter verantwoording te roepen.

Zodra de MRM in werking wordt gesteld, verzamelen landenteams bewijsmateriaal over zes ernstige schendingen:

1. het doden en verminken van kinderen
2. de werving of het gebruik van kindsoldaten
3. aanvallen op scholen of ziekenhuizen
4. verkrachting of ander ernstig seksueel geweld tegen kinderen
5. de ontvoering van kinderen
6. kinderen de toegang tot humanitaire hulp ontfeggen.

Al deze schendingen zijn gepleegd in het Syrische conflict. De VN-Mensenrechtenraad heeft onlangs verklaard “dat kinderen hebben geleden onder de ernstige schendingen en dat regeringstroepen in hun pogingen de opstand de kop in te drukken zich weinig gelegen laten liggen aan de rechten van kinderen.”³¹

VEROORDELINGSCRITEIA

1. Het doden of verminken van kinderen

- In april 2012 werd duidelijk dat zelfs kinderen van 9 jaar oud direct doelwit zijn geweest van het geweld.³² Het Violations Documenting Centre (VDC), dat samenwerkt met lokale comités in Syrië,³³ schat in dat tot nu toe meer dan 2013 kinderen zijn gedood.³⁴
- Scherpschutters en andere regeringstroepen hebben kinderen jonger dan 10 jaar gedood en verwond.³⁵
- Tijdens het bloedbad in Houla (mei 2012) zijn 49 kinderen op brute wijze vermoord (in totaal zijn er 108 kinderen bij omgekomen). Een actiegroep heeft getuigd dat de handen van een aantal kinderen waren vastgebonden met blauwe banden ter vervanging van handboeien, wat laat zien dat deze moorden met voorbedachte rade zijn gepleegd.³⁶

Op 28 mei 2012 publiceerde de Engelse krant The Guardian het gruwelverhaal van een 11-jarige jongen wiens vijf familieleden werden gedood tijdens het bloedbad in Houla³⁷. Gewapende overvallers van het Syrische regime vielen zijn ouderlijk huis binnen:

“Mijn moeder schreeuwde naar hen. Ze riep: ‘Wat moeten jullie met mijn man en zoon?’ Een kale man met een baard schoot haar met een machinegeweer vanaf haar hals naar beneden. Daarna hebben ze mijn zus Rasha met hetzelfde wapen gedood. Ze was vijf jaar oud. Toen hebben ze mijn broer Nader in zijn hoofd en rug geschoten. Recht voor mij zag ik zijn ziel uit zijn lichaam wegvloeien. Ze schoten ook op mij, maar de kogel ging langs me heen. Ik zat zo te beven dat ik dacht dat ze het zouden merken. Ik smeerde bloed op mijn gezicht zodat ze zouden denken dat ik dood was.”

Human Rights Watch sprak ook met overlevenden van het bloedbad in Houla.³⁸ Een 10-jarige jongen vertelde hoe mannen in militaire kleding zijn 13-jarige vriend doodschoten:

“Ik was thuis met mijn moeder, tante, neven en nichten. Plotseling hoorde ik geweschoten. Het was de eerste keer dat ik zoveel schoten hoorde. Mijn moeder pakte me vast en nam me mee naar een schuur om ons te verstoppen. Ik hoorde mannen gillen en schreeuwen. Ik hoorde mensen huilen, vooral vrouwen. Soms keek ik door het raam naar buiten. Af en toe gluurde ik maar ik was bang dat ze mij zouden zien. Mannen met soldatenkleding [in uniform], groen met andere kleuren [camouflage] en witte schoenen, vielen ons huis binnen. Na een paar minuten vertrokken ze weer. Aan de overkant van de straat zag ik mijn vriend Shafiq alleen buiten staan. Een gewapende man in militair uniform greep hem en leidde hem naar de hoek van een huis. Hij pakte zijn wapen en schoot hem door het hoofd. Zijn moeder en oudere zus - ik denk dat ze 14 was - gingen naar buiten en begonnen te schreeuwen en te huilen. Dezelfde man schoot meerdere malen op hun allebei. Toen de gewapende mannen vertrokken waren, kwamen de soldaten van de FSA [Vrije Syrische Leger].”

2. Het rekruteren of inzetten van kindsoldaten

Hoewel het duidelijk is dat het regime van Assad zich op grote schaal schuldig maakt aan mensenrechtenschendingen, schendt ook het Vrije Syrische Leger de rechten van Syrische kinderen op grove wijze. De Speciale VN-Gezant voor Kinderen en Gewapende Conflicten heeft meldingen gekregen dat het Vrije Syrische Leger ook kinderen als strijders inzet.³⁹ Regeringstroepen hebben kinderen van 8 jaar oud gerekruteerd.⁴⁰

“Een getuige verklaarde dat enkele tientallen kinderen, jongens en meisjes tussen de 8 en 13 jaar, met geweld uit hun huizen zijn meegenomen. Naar verluidt zijn deze kinderen door soldaten en militieleden als menselijk schild gebruikt door ze voor de ramen van bussen te plaatsen die militair personeel vervoerden bij een aanval op het dorp.”

3. Aanvallen op scholen en ziekenhuizen

Scholen: Kinderen in Syrië is stelselmatig de toegang tot onderwijs ontnomen door veelvuldige aanvallen op scholen⁴¹ en door het gebruik van hun scholen als militaire detentiecentra of als uitkijkposten voor scherpshutters.⁴²

- Ooggetuigen vertellen dat de Syrische strijdkrachten scholen hebben aangevallen uit wraak voor de studentenprotesten en dat kinderen zijn gedood op schoolterreinen die voor militaire doeleinden worden gebruikt.⁴³
- Volgens een voormalig lid van de Syrische veiligheidstroepen volgden zij het bevel willekeurig te schieten op demonstranten, wat heeft geleid tot de dood van drie jonge meisjes, terwijl bij een betoging op een middelbare school vijf kinderen zijn gedood.⁴⁴

War Child heeft verklaringen van ooggetuigen over scholen die als militaire bases worden gebruikt:

WAR CHILD: UITGELICHT – SYRISCHE MOEDER IN LIBANON

“Gisteren ben ik van Nizariya naar Libanon gekomen. Ons huis ligt dicht bij de school waar militairen zijn gestationeerd. De troepen verblijven in de school, terwijl de tanks buiten op het schoolplein staan. De tanks staan er al sinds het begin van de revolutie, maar de militarisering is een paar dagen geleden pas echt toegenomen.

Een week geleden is een tank dwars door het hek van het schoolplein gereden om binnen te kunnen parkeren. Een volledig bataljon is naar de school gekomen, honderden mannen. Drie dagen geleden raadde een van de soldaten mij in vertrouwen aan om het dorp te verlaten. Hij waarschuwde me dat ze orders hadden gekregen om het hele dorp met de grond gelijk te maken. Al een hele tijd werden er willekeurige bombardementen uitgevoerd, maar hij zei dat het nieuwe bevel bedoeld was om het dorp in zijn geheel weg te vagen. Wij hebben onze spullen gepakt en de 2 km naar de grens gelopen. Het leger schoot op mensen op de smokkelroutes, maar gelukkig werkt de man van mijn vriendin als bewaker bij de grens, waardoor we legaal de grens konden oversteken. Wij zijn als enigen doorgelaten.⁴⁵

Ook Syrische kinderen die het land ontvlucht zijn krijgen vaak maar moeilijk toegang tot onderwijs. De War Child Rapid Response Project Coördinator vertelt: “Gevluchte Syrische kinderen moeten vele obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot onderwijs... Maar de belangrijkste barrières die kinderen beletten hun opleiding voort te zetten zijn angst en onzekerheid. Uit angst doelwit voor geweld te zijn kiezen ze er vaak voor om niet naar school te gaan.”⁴⁶

Ziekenhuizen: de aanhoudende gevechten hebben een verwoestend effect op de gezondheidszorg. Ziekenhuizen zijn beschoten en hun bevoorradingszorg wordt belemmerd. Kinderen en burgers sterven door een gebrek aan essentiële medische apparatuur en voorraden; artsen uiten hun frustratie over hun onvermogen om de gruwelijke verwondingen waarmee ze dagelijks worden geconfronteerd te behandelen.

- Ziekenhuizen zijn direct beschoten door artillerie van regeringstroepen.⁴⁷
- Ziekenhuizen zijn onveilige plekken geworden voor patiënten: hun verwondingen worden gezien als bewijs dat ze betrokken zijn bij de opstanden. De voorzitter van Artsen Zonder Grenzen (AZG) uitte zijn bijkomende zorg dat “medische behandeling als wapen voor vervolging wordt gebruikt.”⁴⁸
- Medische hulpverleners zijn opgespoord en bedreigd omdat ze hulp zouden leveren aan sympathisanten van de oppositie.⁴⁹
- Deze feiten tezamen leiden tot wanhoop, angst voor medische behandeling en talloze onnodige sterfgevallen. Videomateriaal en informatie van amateurjournalisten⁵⁰ laat zien hoe mensen worden behandeld in provisorische klinieken, waar de verminkte lichamen van mannen, vrouwen en kinderen op de bebloede vloer liggen.⁵¹

“Vandaag zag ik hoe een kleine baby stierf – zo verschrikkelijk. Ik zag ook een kindje van twee jaar dat gewond was geraakt, hij had granaatsplinters in zijn linker borstkas. De dokter zei: “Ik kan niets doen”. Zijn kleine buikje bleef maar op en neer gaan tot hij stierf. Dit gebeurt keer op keer.”

Wijlen Marie Colvin, gedood door beschietingen in Homs
interview met de BBC, Baba Amr, februari 2012

4. Verkrachting of ander ernstig seksueel geweld tegen kinderen

Verslag doen van seksueel geweld, vooral tegen kinderen, is niet eenvoudig. Slachtoffers vinden het vanwege angst en trauma moeilijk erover te praten, terwijl het voor journalisten en onderzoekers moeilijk is kinderen te interviewen en hen te vragen de gruweldaden te herleven. Dit probleem speelt nu ook in Syrië: buitenstaanders krijgen niet makkelijk volledige toegang tot de slachtoffers, die op hun beurt vrezen voor hun leven. De voorbeelden die hier genoemd worden zijn slechts een indicatie van wat waarschijnlijk op grote schaal plaatsvindt. Het laat zien dat verkrachting wordt gebruikt als een tactiek om angst te zaaien onder de Syrische burgerbevolking.⁵²

- Jongens en meisjes, sommigen nog maar 12 jaar oud, zijn seksueel misbruikt.⁵³
- De voorzitter van het Arabisch Instituut van Klinische Expertise in Syrië meldde dat twee meisjes van 10 en 14 jaar zwanger zijn geworden door verkrachting.⁵⁴
- Ooggetuigen verklaren dat kinderen in detentiecentra zitten verspreid door het land, waar zij mishandeld en gemarteld worden - waaronder seksueel misbruik.⁵⁵
- Er zijn meldingen van rebellen die worden gedwongen toe te kijken hoe hun dochters door meerdere mannen worden verkracht.⁵⁶

“Syrische veiligheidstroepen hebben straffeloos seksueel geweld gebruikt om gedetineerden te vernederen en hun moraal te breken. Regeringstroepen en leden van de regeringsgezinde Shabiha militie hebben zich ook schuldig gemaakt aan seksueel misbruik van vrouwen en meisjes tijdens invallen in huizen.” Human Rights Watch, directeur Midden-Oosten

5. Het ontvoeren van kinderen

Het is mogelijk dat er ontvoeringen zijn die in verband kunnen worden gebracht met moorden en het gebruik van kinderen bij vijandelijke acties die niet in rapporten zijn vastgelegd. – Echter het geval van Babr Amr laat zien waarom kinderen bewust doelwit worden hiervan: Op 12 april, zijn ongeveer 20 kinderen tussen de leeftijd van 8 tot 13 jaar ontvoerd uit de Baba Amr buurt van Homs door de veiligheidstroepen van de regering en pro-overheidsgroeperingen. De kinderen werden vervolgens als lokvogels of ‘menselijk schild’ gebruikt terwijl de regeringstroepen de dorpen aanvielen. Kinderen werden voorin de legerbus geplaatst om aanslagen door anti-overheidsmilities te voorkomen.⁵⁷

Kinderen komen terug van een begrafenis van een strijder die gedood werd door een scherpschutter.

FOTO: ALESSIO ROMENZI

6. Het ontzeggen van humanitaire hulp aan kinderen

De Syrische overheid weigert toegang te verlenen aan humanitaire hulpverleners en de oppositie heeft zich eveneens niet aan het vredesplan gehouden dat bedoeld was om levens te redden. Kinderen in Syrië lijden buitensporig onder deze situatie. Het werk van humanitaire hulporganisaties wordt doelbewust gedwarsboemd. De plaatselijke veiligheidsdiensten in Baba Amr meldden dat de oppositie landmijnen heeft geplaatst waardoor het te onveilig werd voor het Internationale Comité van het Rode Kruis om haar werk te doen.

In steden waar op grote schaal militaire operaties zijn uitgevoerd, hebben militaire en veiligheidsdiensten de bewoners toegang tot voedsel en andere basisvoorzieningen ontzegd; watertanks en waterleidingen zijn met opzet beschadigd.⁵⁸ Veel wijken in Homs zitten zonder stroom, er zijn tekorten aan voedsel, water en medicijnen; de bewoners die niet gevlucht zijn komen hun huis niet uit uit angst voor sluipschutters of artillerievuur.

WAR CHILD: UITGELICHT – TWEE MOEDERS EN HUN TWAALF KINDEREN DIE ILLEGAAL DE GRENS MET LIBANON OVERSTAKEN, BESCHRIJVEN HUN BEPROEVINGEN.

Een moeder zei: “De dood is elke dag in ons midden. Al meer dan een jaar is dat zo. We hebben geen brandstof om ons onderkomen te verwarmen, geen water, geen gas om te koken.”⁵⁹

CONCLUSIE

Het is duidelijk: het conflict in Syrië kent tal van voorbeelden van de zes categorieën van ernstige schending van rechten van kinderen in conflictgebieden. Bovendien zijn kinderen die zijn vastgezet in detentiecentra door het hele land mishandeld en gemarteld:

“De meeste gemartelde kinderen geven aan te zijn geslagen, geblinddoekt, met zware elektrische kabels geslagen, gebrandmerkt met sigaretten en in een enkel geval zijn elektrische schokken toegediend aan de geslachtsdelen.”⁶⁰

In maart 2012 gaf de VN Hoge Commissaris voor de Mensenrechten, Navi Pillay, verbijsterd haar eigen samenvatting van deze vreselijke feiten:

“Ze hebben het op de kinderen gemunt - om welke reden dan ook - en in grote aantallen. Honderden kinderen zijn vastgehouden en gemarteld ... het is afschuwelijk ... Kinderen zijn door de knieën geschoten, ze zijn samen met volwassenen onder werkelijk onmenselijke omstandigheden vastgehouden, medische behandeling voor hun verwondingen is hun geweigerd, ze zijn gegijzeld of vastgehouden als informanten.”

HET CONFLICT IN SYRIË SCHENDT ALLE BEPALINGEN EN MENSENRECHTEN ZOALS DIE ZIJN VASTGELEGD IN HET HUMANITAIR INTERNATIONAAL RECHT EN HET VERDRAG INZAKE DE RECHTEN VAN HET KIND.

6 KINDEREN OP DE VLUCHT

“HET GEWELD IN SYRIË IS ZO ERNSTIG DAT DE EFFECTEN TOT VER BUITEN HAAR DIRECTE GRONDGEBIED REIKEN.”

Oorlog verstoort elk aspect van het leven van kinderen: hun thuisleven is ontwricht, hun familie vermoord, het is te onveilig om naar school te gaan. Honderdduizenden mensen zijn hun huizen ontvlucht. De grootschalige interne en externe migratie heeft bestaande sociale structuren ontwricht die normaal gesproken zorgen voor de bescherming van kinderen via hun families, gemeenschappen en scholen.

Er zijn naar schatting een miljoen ontheemden in Syrië. Zij hebben huis en haard verlaten maar zijn niet de landsgrenzen overgestoken.⁶¹ Een vluchteling in Libanon zei het volgende tegen een medewerker van het War Child project:

“Alle families die nog in de stad zijn achtergebleven zouden onmiddellijk weggaan als ze het gevoel hadden dat ze elders onderdak zouden krijgen.”

Maar vluchten is gevaarlijk: Syrische veiligheidstroepen hebben burgers die het geweld proberen te ontvluchten beschoten en gedood. Human Rights Watch meldt dat Syrische troepen landmijnen hebben gelegd in de buurt van de grenzen met Libanon en Turkije om mensen het vluchten onmogelijk te maken.⁶² De 10-jarige Dima vertelde ons haar verhaal:

WAR CHILD: UITGELICHT – GETUIGENIS

De 10-jarige Dima en haar familie stonden in de file om toestemming te krijgen legaal de grens met Libanon over te trekken om aan het geweld in Syrië te ontsnappen. Een maand geleden is hun huis door een raket verwoest. Haar vader stapte uit de auto om te zien waarom hun konvooi stilstond. Enkele minuten later werd Dima's vader gedood:

“We waren in de auto op mijn vader aan het wachten toen de raket insloeg. Samen met mijn moeder stapte ik uit om hem te zoeken. Er was veel stof, en ik kon geen adem halen. Mijn moeder gilde ... mensen huilden en er was veel bloed.”

Dima's moeder en haar vijf kinderen vreesden voor nog meer aanvallen. Ze konden niet anders dan het lichaam van hun vader langs de weg te laten liggen. “Ik kon mijn man niet eens begraven ... Ik zal mezelf nooit vergeven,” zei haar moeder.

“Ik kon hem aan zijn laarzen herkennen. Zijn gezicht zat onder het bloed. Mijn moeder probeerde hem wakker te schudden. Ik wist niet wat ik moest doen, mijn hart heeft nog nooit zo snel geklopt.”

Ze arriveerden in Libanon met alleen de kleren die ze nog droegen, en de familie probeert wanhopig moed te houden. Omdat ze geen geld hebben, moet Dima voor haar broers

>>

Voor haar eigen veiligheid is Dima een schuilnaam en zijn er geen foto's van haar en haar familie gebruikt.

en zussen zorgen, terwijl haar moeder werkt om geld te verdienen voor de familie. Dima zei: "Ik wilde dat ik mijn vaders lichaam nooit had gezien. Ik probeer het beeld uit mijn hoofd te bannen maar het lukt niet. Elke nacht zie ik zijn gezicht... ik huil, maar laat het mijn moeder niet merken."

Ondanks alle risico's verbonden aan het vluchten uit Syrië, meldt de VN-vluchtelingenorganisatie UNHCR dat er momenteel meer dan 200.000 geregistreerde vluchtelingen zijn in de buurlanden van Syrië (Jordanië, Libanon, Turkije en Irak). Dit aantal steeg in één week van 170.000 naar 200.000. Ongeveer de helft van hen is jonger dan 18 jaar. Dit getal geeft niet het totale aantal vluchtelingen weer, omdat velen nog wachten totdat ze zich kunnen registreren of omdat ze het niet durven.⁶³

SYRISCHE VLUCHTELINGEN IN DE REGIO

Dit aantal neemt gestaag toe met een gemiddelde van 500 vluchtelingen per dag die de grens oversteken. Het Syrische Regionale Response Plan van UNHCR schat dat er eind 2012 185.000 Syriërs hun land zullen hebben ontvlucht.

De grimmige humanitaire situatie van mensen in Syrië lijkt veel op de omstandigheden – onzekere voedselvoorziening, dreigend gevaar en onzekerheid – waarin de vluchtelingen leven. Vooral vluchtende kinderen zijn kwetsbaar en lopen gevaar, omdat hun gezinnen onder fysieke en emotionele druk staan en in sommige gevallen er helemaal niet meer zijn.

HOE DE VLUCHTELINGEN WORDEN ONTVANGEN VERSCHILT PER LAND

De meeste Syriërs die in Jordanië en Libanon terecht zijn gekomen, wonen in stedelijke gebieden, bij gastgezinnen, in gehuurde accommodatie of in opvangcentra. Veel vluchtelingen zijn met onvoldoende middelen gekomen en zijn aangewezen op de vrijgevigheid van hun gastheren.

- De Libanese regering erkent de migranten niet als vluchtelingen en probeert daarmee haar internationale verplichting om steun te verlenen te ontlopen.
- De Turkse regering neemt wel haar verantwoordelijkheid in het opvangen en beschermen van de Syrische vluchtelingen; zij verblijven in tentenkampen en een containerstad.
- Irak wordt door de Syriërs gezien als de laatste vluchtoptie.

Er verblijven op dit moment 15.898 door de UNHCR geregistreerde vluchtelingen in Irak, en 74.000 in Turkije.⁶⁴ Maar ook de Turkse overheid geeft aan de grens van haar opvangcapaciteit te naderen⁶⁵.

VERWACHTING

De verwachting is dat de meeste Syrische vluchtelingen in hun gastlanden zullen blijven totdat de veiligheidssituatie in hun eigen land verbetert. Vele Syrische gezinnen in Libanon verblijven bij lokale gastgezinnen; anderen zijn in opvangcentra ondergebracht (zoals schoolgebouwen en moskeeën). De bezittingen en het spaargeld dat de Syrische vluchtelingen bij zich hadden, raakt op en ook de capaciteit van de lokale gemeenschappen om de Syriërs op te vangen is beperkt. De groeiende stroom van mensen komt vooral in de arme wijken terecht, wat extra druk betekent op de toch al schaarse middelen.

7 GEEN WOORDEN MAAR DADEN

WAR CHILD: UITGELICHT – EEN SYRISCHE MOEDER IN EEN PROJECT VAN WAR CHILD VOOR DE BESCHERMING VAN KINDEREN VERTELT:

“We zijn een maand geleden vertrokken, nadat een tankgranaat ons huis raakte. De veiligheidstroepen bombardeerden de hele stad. Ons huis lag in het westelijke district, vlak naast het stadhuis en het nationale ziekenhuis. Overal zaten scherpschutters. Toen rolden vanaf de controleposten de tanks de wijk binnen, ze schoten willekeurig om zich heen, terwijl er op dat moment niemand gewapende weerstand bood. Ik riep mijn kinderen bij elkaar en we verstopten ons in de badkamer, aan de andere kant van het huis, weg van de controlepost. Het schieten ging onophoudelijk door. Met ons zevenen bleven we meer dan 24 uur gehurkt in de badkamer zitten. De volgende nacht zijn we gevlucht, terwijl er nog steeds geschoten werd. Onze burens waren gedood, dus we wisten dat we hoe dan ook weg moesten. Een scherpschutter beschoot ons vanaf het stadhuis, maar God zij dank werd niemand van ons geraakt. Zodra je de deur van je huis open doet, schieten ze op je⁶⁶.”

De internationale gemeenschap voelt de druk van de publieke opinie om in actie te komen. De twee grootste uitdagingen zijn: stoppen van het geweld en hulp bieden aan de slachtoffers.

De pogingen die tot nog toe zijn ondernomen om het geweld te stoppen zijn mislukt. De complexe internationale politieke realiteit is hier mede debet aan. De grootmachten in de VN-Veiligheidsraad kunnen het niet eens worden over wel of geen interventie.⁶⁷ Ook de inspanningen om de humanitaire crisis op te lossen laten erg te wensen over. Oproepen van de Verenigde Naties en internationale hulporganisaties worden nauwelijks gehoord en er worden slechts mondjesmaat fondsen beschikbaar gesteld.

DE POLITIEKE UITDAGING

“In tegenstelling [tot Libië] laat de situatie in Syrië een kolossaal falen zien van de Veiligheidsraad om burgers te beschermen. Al meer dan een jaar is de Raad niet bereid om het Syrische volk te beschermen tegen de brute acties van haar regering ... De meedogenloze geweldscampagne van het regime tegen het eigen volk is verwerpelijk en vormt steeds meer een bedreiging voor de internationale vrede en veiligheid ... Het is een schande dat deze Raad zich nog altijd stil houdt en niet tot actie komt.”⁶⁸

Ambassadeur Susan E. Rice, juni 2012

Anders dan in Tunesië, Egypte en zelfs Libië - waar het acht maanden duurde om de macht van Khadafi te breken - sleept het conflict in Syrië nu al erg lang voort. Het aantal dodelijke slachtoffers groeit met de dag.

De Syrische oppositie - de Syrische Nationale Raad, de Nationale Raad van Toezicht en het Vrije Syrische Leger - is gefragmenteerd en diep verdeeld over de vraag hoe 'regime change' tot stand gebracht moet worden.

Het beeld is hetzelfde in de internationale gemeenschap: meningsverschillen staan een doortastend optreden in de weg. De Arabische Liga⁶⁹ zweeg aanvankelijk en aarzelde op te treden; Rusland en China spraken herhaaldelijk hun veto uit over VN-Veiligheidsraad resoluties omdat deze een eventuele buitenlandse militaire interventie zouden legitimeren. De enige uniforme actie van de Veiligheidsraad was het VN vredesplan voor Syrië, maar dit heeft de oplossing van het conflict geen stap dichterbij gebracht.

Een zwakte van het vredesplan van Kofi Annan was dat het geen deadlines stelde aan de strijdende partijen, maar wel zelf op 20 juli verliep.⁷⁰ Sinds het aannemen van het vredesplan is de situatie in Syrië enkel verslechterd: alleen al in de eerste maand werden 34 kinderen gedood.⁷¹ Het gebrek aan gecoördineerde en eenduidige maatregelen van de Veiligheidsraad sinds het mislukken van het vredesplan doet afbreuk aan de waarde van het plan, en geeft beide partijen in het conflict bovendien het signaal dat ze ongestraft hun gewelddadigheden kunnen voortzetten. Zelfs de VN waarnemers hebben inmiddels onverrichter zake Syrië verlaten. Het is zowel de vraag of als de hoop dat de nieuwe afgevaardigde van de VN en de Arabische Liga voor Syrië, Lakdar Brahimi, de diplomatieke impasse kan doorbreken.

DE HUMANITAIRE UITDAGING

Door het grootschalige geweld in Syrië zijn er grote problemen ontstaan in de toegang tot basisbehoeften, zoals voedsel en water, voor zowel de mensen in de steden als zij die huis en haard hebben verlaten. Een burgeroorlog is gaande, de nood is hoog, en er moet zo snel mogelijk geld komen om deze nijpende situatie het hoofd te bieden.

In maart 2012 lanceerde de UNHCR het 'Regionale Syrië Response Plan' (SRRP), een document dat duidelijk de behoefte aan humanitaire hulp beschrijft voor de bescherming en steun aan vluchtelingen uit Syrië die naar Turkije, Libanon, Jordanië en Irak zijn gevlucht.

Vrouwen en kinderen in een ondergrondse schuilplek in Homs. Hun huizen zijn verwoest tijdens luchtaanvallen.

FOTO: ALESSIO ROMENZI

De kosten voor opvang van deze vluchtelingen, door internationale en nationale organisaties, werden aanvankelijk geschat op 84 miljoen dollar voor de 6 maanden na maart 2012. Medio april 2012, hadden slechts 8 van de 34 SRRP organisaties financiering ontvangen, en de totale internationale bijdragen waren minder dan 20% van de gevraagde middelen.⁷² De herziene SRSP laat zien dat de vluchtelingensituatie verslechtert en UNHCR heeft het financieringsvoorstel omhoog bijgesteld naar 193 miljoen dollar. Echter, internationale donoren hebben tot nog toe minder dan de helft van dit bedrag gefinancierd.⁷³

DE UITDAGING VOOR DE TOEKOMST

Het welzijn van de Syrische bevolking in de toekomst zal vooral afhangen van de vraag of het hen lukt de sociale voorzieningen en verwoeste economie weer op te bouwen. Maar zeker zo belangrijk is het aanpakken van de onderliggende oorzaken van het huidige conflict. Het herstellen van de fysieke schade van oorlog is slechts één aspect van wederopbouw. Internationale noodhulp lijkt soms niet echt duurzaam te zijn. Het stopt zodra de televisie-camera's, en daarmee de aandacht van de wereld, zich verplaatsen naar de volgende crisis. Kwetsbare bevolkingsgroepen lopen daarom de kans met lege handen achter te blijven.

“De Internationale gemeenschap reageert snel op noodaanvragen, maar er is een kloof tussen noodhulp en ontwikkelingshulp, en de re-integratie van kinderen ligt daar precies tussenin”.⁷⁴

Re-integratie ⁷⁵ - en herstelprogramma's zijn belangrijk om stappen te kunnen zetten naar een vreedzame toekomst en duurzame welvaart. De kans dat voorbije conflicten opnieuw opblazen is groter wanneer dergelijke programma's niet voldoende gefinancierd worden, van korte duur zijn of geheel ontbreken. Door het geweld in Syrië zijn gemeenschappen ontwricht geraakt. Dit vergroot de kans op nieuwe etnische en religieuze conflicten in de toekomst. Er zijn methoden om de betrokkenheid van kinderen en jongeren bij dergelijk geweld in een vroeg stadium te voorkomen. Onderzoek laat zien dat voor elk extra jaar dat een kind formeel onderwijs volgt, de kans dat hij of zij actief betrokken raakt in gewelddadig conflict met ongeveer 20% afneemt.⁷⁶

De kans op terugkerend geweld onderstreept hoe belangrijk het is de psychologische impact van oorlog en conflict, en de trauma's die dit veroorzaakt, serieus te nemen. Waar dit gebeurt, en kinderen en jongeren gedegen zorg en steun ontvangen, zal dit een positief effect hebben op toekomstige generaties.⁷⁷

8 HET MOMENT VAN DE WAARHEID VOOR NEDERLAND

De analyse in dit rapport laat ontegenzeggelijk zien dat de rechten van kinderen in Syrië op grove wijze worden geschonden. Ooggetuigen verklaringen van vluchtelingen uit Syrië die betrokken zijn in projecten van War Child in Libanon, bevestigen dat kinderen moedwillig doelwit zijn in het conflict. Er is bewijs voor alle zes de grove schendingen van kinderrechten zoals beschreven in het VN Monitoring and Reporting mechanisme (MRM)⁷⁸.

War Child pleit voor een onmiddellijke stopzetting van het geweld tegen kinderen. Het roept de Nederlandse regering op het volgende te doen om te helpen een einde te maken aan het leed van Syrische kinderen:

1. Nederland kan een voortrekkersrol spelen als het gaat om het doorbreken van de internationale impasse, die ervoor zorgt dat geen concrete stappen worden genomen om een einde te maken aan het geweld tegen kinderen. Nederland is in september voorzitter van de Werkgroep Sancties van de Friends of Syria, een groep van ongeveer vijftig gelijkgezinde Westerse en Arabische landen.⁷⁹ Nederland moet erop toezien dat elke voorgestelde oplossing van het conflict, zoals het opleggen van sancties, getoetst wordt aan het belang van het kind. Om dit te verzekeren moeten experts in kinderrechten bij het formuleren van de oplossingen betrokken worden. Advies kan worden ingewonnen bij het kantoor van de VN-Gezant voor Kinderen en Gewapend Conflict.
2. Nederland heeft in de afgelopen 12 maanden 6 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de slachtoffers van de oorlog in Syrië, en daar kwam recentelijk nog eens 1 miljoen bij.⁸⁰ Deze fondsen worden via de VN ingezet voor Syriërs in nood. Nederland dient ervoor te zorgen dat een deel van deze fondsen geoormerkt worden voor de meest kwetsbare groep, namelijk kinderen. Ongeveer 50% van alle gevluchte Syriërs zijn kinderen en jongeren.⁸¹
3. Bij de besteding van het geld is het belangrijk dat dit behalve aan noodhulp, ook bijdraagt aan duurzame oplossingen. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken propageert dit principe ook in de notitie 'Hulp aan mensen in nood' (beleidskader Humanitaire Hulp⁸²) waarin staat dat Nederland moet toewerken naar de "zelfredzaamheid" van bevolkingsgroepen in getroffen gebieden. Zelfredzaamheid kan betekenen zorg dragen voor de fysieke reconstructie van bijvoorbeeld wegen, gebouwen en watervoorziening. Maar zelfredzaamheid wordt ook bevorderd door het aanpakken van de onderliggende oorzaken van conflict. Uit onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat investeren in onderwijs de terugval en kans dat kinderen opnieuw betrokken raken bij gewapend conflict vermindert.⁸³ War Child pleit er daarom voor dat de geoormerkte gelden deels besteed worden aan psychosociale steun, onderwijs en bescherming van kinderen. Het werk van War Child in conflictgebieden laat bijvoorbeeld zien dat het creëren van een veilige plek waar kinderen onderwijs en psychosociale steun krijgen, bijdraagt aan een succesvolle re-integratie in de samenleving. Een dergelijke aanpak zou onderdeel moeten zijn van elke humanitaire interventie.

4. Tot slot: De internationale politiek moet erop aansturen dat het conflict in Syrië als burgeroorlog betiteld wordt en dat de VN-Veiligheidsraad een resolutie aanneemt met duidelijke consequenties voor de strijdende partijen. Als de misdaden tegen kinderen als oorlogsmisdaad betiteld worden, kunnen de daders gedagvaard worden door het Internationale Strafhof in Den Haag.
5. Landen die getroffen zijn door oorlog hebben gemiddeld 20 jaar nodig om hun oude handelsniveau te bereiken, en 14 jaar om hun economische groei weer op de rails te krijgen.⁸⁴ Een goede re-integratie van kinderen en jongeren is essentieel om te voorkomen dat conflicten opnieuw opflaaien en om de economie weer op gang te brengen. Hoe dan ook moet de internationale gemeenschap, waaronder Nederland, voldoende geld vrijmaken voor de lange termijn rehabilitatie en re-integratie van kinderen die betrokken zijn geweest bij het conflict. Ook als de media haar aandacht richt op een nieuwe crisis.

9 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

DE RECHTEN VAN HET KIND ALS UITGANGSPUNT VOOR EEN INTERNATIONALE AANPAK

De situatie in Syrië toont aan dat de huidige internationale systemen niet of nauwelijks in staat zijn om kinderen in conflictgebieden afdoende te beschermen. De betrokken staten en internationale instellingen zouden een oproep moeten doen voor een eerlijke en grondige herziening van de internationale beschermingsmechanismen. Hiervoor kan advies en samenwerking gezocht worden met de speciale VN-Gezant voor Kinderen en Gewapende Conflicten.

Voor Nederland zou een aanpassing van het huidige beleidskader humanitaire hulp daarbij een eerste stap zijn. Naast het vergroten van veiligheid en welvaart, is het waarborgen van mensenrechten een kerndoel van het Nederlands buitenlands beleid⁸⁵. Daarbij heeft de regering te weinig oog voor het feit dat 30 tot 50 procent van de oorlogsslachtoffers wereldwijd kinderen zijn. De veiligheid van kinderen wordt het beste gewaarborgd wanneer zij daar zelf actief bij betrokken worden. Voldoende gefinancierde re-integratieprogramma's voor en met kinderen en jongeren kunnen helpen een veilige toekomst voor hen te garanderen en de vicieuze cirkel van geweld te doorbreken.

Verder is het sterk aan te bevelen dat het Ministerie van Buitenlandse Zaken het maatschappelijk middenkader betreft bij het opstellen van een buitenlandbeleid dat rekening houdt met het belang van het kind.

De Nederlandse regering moet er bij de leden van de Werkgroep Sancties van de Friends of Syria en bij andere partners voor pleiten dat elke voorgestelde oplossing van het conflict, zoals het opleggen van sancties, getoetst wordt aan het belang van het kind. Ook kan Nederland haar invloed aanwenden richting haar partners om voldoende financiering vrij te maken voor de rehabilitatie en re-integratie van slachtoffers en om de stappen te zetten die het berechten van de misdadigers mogelijk maken.

EXPERTISE IN HET BESCHERMEN VAN KINDEREN

Kinderen en jongeren hebben zwaar geleden onder alle zes door de VN geïdentificeerde "ernstige schendingen" van de rechten van kinderen in conflictsituaties. Elke internationale maatregel tot herstel van de Syrische samenleving moet kinderpsychologen en kinderbeschermingsexperts opnemen in hun opzet en vertegenwoordiging.

NOODHULP EN RE-INTEGRATIETRAJECEN

De situatie in Syrië en zijn buurlanden heeft kinderen en jongeren onevenredig zwaar getroffen. De internationale gemeenschap moet zich onmiddellijk committeren aan het bieden van lange termijn hulp en hiervoor fondsen beschikbaar stellen. Alle plannen daartoe moeten voldoende middelen reserveren voor de terugkeer van ontheemden, het herstel van ziekenhuizen, onderwijs en andere belangrijke sociale voorzieningen. Nederland dient ervoor te zorgen dat een aanzienlijk deel van de gelden die zij beschikbaar stelt geormerkt worden voor de meest kwetsbare groep, namelijk kinderen.

10 BIJLAGEN

DE PROJECTEN VAN WAR CHILD

War Child ondersteunt Syrische kinderen en jongeren die naar het noorden van Libanon zijn gevlucht. We zijn onpartijdig en steunen Syriërs, hun verzorgers en gastgezinnen. Wij doen dit door het creëren van kindvriendelijke, veilige plekken, het aanbieden van psychosociale hulp, onderwijsactiviteiten en recreatieve en culturele activiteiten. Ook Libanese kinderen die op de scholen zitten waar deze activiteiten plaatsvinden profiteren hiervan. De activiteiten helpen de integratie van kinderen en jongeren uit Syrië en Libanon, wat het vooruitzicht op vreedzame betrekkingen tussen beide bevolkingsgroepen vergroot. Het project is als volgt opgezet:

1. Kindvriendelijke en veilige plekken

Het project heeft kindvriendelijke en veilige plekken gecreëerd waar activiteiten worden georganiseerd voor Syrische en Libanese kinderen en hun begeleiders. Deze ruimtes zijn opgezet in een aantal scholen die aan de hand van de volgende criteria zijn geselecteerd: a) voorrang wordt gegeven aan de behoeftes van de openbare scholen; b) gemeenschappen moeten open staan voor de opvang van kwetsbare vluchtelingen.

Een onderwijsmedewerker zal samen met pedagogisch werkers en vrijwilligers uit de gemeenschap toezicht houden op de activiteiten van de kindvriendelijke ruimtes. Veldmedewerkers gespecialiseerd in het maken van animatiefilmpjes zullen bij bepaalde gelegenheden samen met de kinderen korte animaties maken.

De activiteiten in de kindvriendelijke ruimtes zijn ook open voor deelname door jongeren en volwassenen. Het is de bedoeling dat deze plekken het centrale verzamelpunt van de gemeenschap worden. Lokale vervoersdiensten zullen ervoor zorgen dat ook kinderen uit afgelegen gebieden kunnen deelnemen aan de activiteiten.

2. Psychosociale hulp

De kinderen nemen deel aan een gedegen psychosociaal programma. Dit door War Child ontwikkelde programma duurt drie tot vier maanden en is specifiek opgezet om een gezonde ontwikkeling van kinderen en jongeren uit conflictgebieden te bevorderen. In groepen van vijftien tot twintig kinderen wordt gewerkt aan de volgende thema's: a) Identiteit en zelfkennis, b) Omgaan met emoties, c) Relaties met leeftijdgenoten; d) Relaties met volwassenen, e) Conflict en vrede; f) De toekomst.

Professionals houden voortdurend het psychosociale welzijn van de kinderen in de gaten. Er is een verwijzingssysteem opgezet voor kinderen met specifieke problemen die doorverwezen worden naar externe specialisten.

3. Aanvullende onderwijsmodules

Om kinderen binnen of buiten het reguliere onderwijs verder te helpen met hun opleiding biedt het project aanvullend onderwijs aan Syrische en Libanese kinderen van 6-15 jaar. De lessen worden gegeven op de deelnemende scholen, door geselecteerde leerkrachten die hiermee wat extra inkomsten verwerven. Tijdens de schoolvrije zomermaanden gaan de lessen, net als de psychosociale en recreatieve activiteiten, gewoon door.

4. Maatschappelijke voorlichting

Dit programmaonderdeel is gericht op het verbeteren van het welzijn van de kinderen en hun families via maatschappelijke voorlichtingscampagnes in de buurten. Maatschappelijk werkers, leraren en ander personeel leggen huisbezoeken af om de kinderen te monitoren en begeleiding te bieden aan hun families. Zowel Syrische als Libanese ouders profiteren van de informatiebijeenkomsten over het geestelijke, sociale en lichamelijke welzijn van hun kinderen. Dit is onderdeel van een breed programma gericht op het verbeteren de bescherming van vluchtelingen.

Kinderen die een verhoogd risico lopen op misbruik worden beschermd door psychosociale en educatieve programma's voor de omgeving van het kind. Het project versterkt ook de capaciteit leerkrachten, plaatselijke maatschappelijk werkers, jeugd, en medewerkers van andere organisaties die in het gebied werken, zodat zij allemaal een positieve uitwerking hebben op het programma en de buurt.

5. Duurzaamheid

Hoewel het programma voornamelijk gericht is op het verstrekken van noodhulp aan de Syrische vluchtelingen in Noord-Libanon, zal het ook een duurzaam effect hebben op de lokale Libanese context. De interventie versterkt bestaande centra en lokale scholen in plaats van nieuwe te creëren. Het doel is om de capaciteit van lokale instellingen en het maatschappelijke middenveld te versterken en zo te ondersteunen bij de ontwikkeling van hun buurt.

VOETNOTEN

- 1 Dit rapport is de Nederlandse versie van het War Child UK rapport: "Syria: a War on Childhood". www.warchild.org.uk/sites/default/files/Syria%20-%20War%20on%20Children%28final%29.pdf
- 2 Deze schendingen zijn gedefinieerd door het United Nations Monitoring and Reporting Mechanism (MRM). De ernst van de situatie blijkt ook uit het feit dat Syrië is toegevoegd aan de lijst van landen die speciale aandacht verdienen in de jaarrapportage van de Secretaris-generaal van de Verenigde Naties. Zie www.un.org/children/conflict/_documents/A66782.pdf, p. 1.
- 3 nos.nl/artikel/392660-annan-vredesplan-syrie-mislukt.html
- 4 Rusland en China hebben herhaaldelijk hun veto uitgesproken over ontwerp-resoluties van de Veiligheidsraad, onder meer een resolutie opgesteld in juli 2012 die sancties aankondigde als het Syrische regime niet zou stoppen met het gebruik van zware wapens.
- 5 www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2011/04/05/notitie-verantwoordelijk-voor-vrijheid.html.
- 6 www.kinderrechten.nl/p/13/84/home.
- 7 Zie <http://www.wfp.org/content/15-million-syrians-need-humanitarian-help-un> voor een verklaring van de VN geciteerd door het World Food Programme. Alert Net (22/6/12). <http://www.trust.org/alertnet/crisis-centre/crisis/syria-unrest>.
- 8 Zie VN-persbericht van 22 augustus: www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=42725&Cr=Syria&Cr1=Radhika Coomaraswamy geciteerd op BBC World News: www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-18405800 - gezien op 21/6/12.
- 9 Human Rights Watch (3/7/12): 'Torture Archipelago: Arbitrary Arrests, Torture, and Enforced Disappearances in Syria's Underground Prisons since March 2011', p. 37.
- 10 Schatting door UNICEF: www.unicef.org.uk/Media-centre/Press-releases/UNICEF-steps-up-response-to-children-affected-by-the-crisis-in-Syria/ - gezien op 12/7/2012.
- 11 Zie: <http://www.vdc-sy.org/> - gezien op 24/8/2012. De informatie van het VDC is gebaseerd op medische rapporten, direct contact met de familieleden van slachtoffers en informatie verkregen van Imams van moskeeën waar begrafenissen hebben plaatsgevonden. Het Violations Documenting Centre (VDC) werkt samen met lokale comités in Syrië.
- 12 Zie ook: www.reuters.com/article/2012/05/29/us-syria-un-idUSBRE84S10020120529 - gezien op 29/5/2012.
- 13 Human Rights Watch (3/7/12): 'Torture Archipelago: Arbitrary Arrests, Torture, and Enforced Disappearances in Syria's Underground Prisons since March 2011', p. 36.
- 14 Zie: UN Security Council Report on Children and Armed Conflict (26/4/2012), p. 23. www.un.org/children/conflict/_documents/A66782.pdf.
- 15 Human Rights Watch (15/6/12), Syria: Sexual Assault in detention: www.hrw.org/news/2012/06/15/syria-sexual-assault-detention
- 16 UNICEF SOWC (2011): 46% of the Syrian population are under 18.
- 17 UNICEF (21/5/2012): 'Syria Crisis Sub-Regional Situation Report', p. 1. en UNICEF SOWC (2011): 46% of the Syrian population are under 18
- 18 Zie: <http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-18093967> - gezien op 10/6/2012.
- 19 Zie VN-persbericht: www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=42725&Cr=Syria&Cr1=UNICEF SOWC (2011): 46% of the Syrian population are under 18.
- 20 UNICEF SOWC (2011): 46% of the Syrian population are under 18.
- 21 Zie: DFID, MOD, FCO (2011), 'Building Stability Overseas Strategy', p. 7: www.dfid.gov.uk/Documents/publications1/Building-stability-overseas-strategy.pdf.
- 22 Voor meer informatie, zie: ICRC (2004), 'What is International Humanitarian Law'.
- 23 Zie: www.hrw.org/node/106869/section/09 - gezien op 22/5/2012. Zie: www.vdc-sy.org/ - gezien op 24/5/2012.
- 24 Zie: in.reuters.com/article/2012/05/08/syria-redcross-idINDEE8470AF20120508 - gezien op 23/5/2012.
- 25 Zie: www.guardian.co.uk/commentisfree/2012/mar/07/syria-refugees-tensions-lebanon - gezien op 22/5/2012.
- 26 In de afgelopen maanden hebben onze medewerkers in Libanon een toename in gewelddadige incidenten waargenomen. De spanningen zijn toegenomen en men vreest dat het conflict zich zal uitbreiden naar Libanon. Zie bijvoorbeeld: www.naharnet.com/stories/en/46073-syria-targets-wadi-khaled-with-shelling-again - gezien op 10/7/2012.
- 27 Zie bijvoorbeeld: www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-13855203 - gezien op 22/5/2012.
- 28 Human Rights Watch (3/2/2012): 'Syria, Stop Torture of Children,' Human Rights Watch news release, www.hrw.org/news/2012/02/03/syria-stop-torture-children.
- 29 Zie: www.un.org/News/Press/docs/2005/sc8458.doc.htm.
- 30 Human Rights Council Seventeenth special session (23/11/11): 'Report of the independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic', p. 14.
- 31 Zie: UN Security Council Report on Children and Armed Conflict (26/4/2012), p. 22. www.un.org/children/conflict/_documents/A66782.pdf.
- 32 De informatie van het VDC is gebaseerd op medische rapporten, direct contact met de familieleden van slachtoffers en informatie verkregen van Imams van moskeeën waar begrafenissen hebben plaatsgevonden.
- 33 Zie: www.vdc-sy.org/ - gezien op 24/8/12
- 34 OHCHR (februari 2012): 'Report of the independent international commission of inquiry on the Syrian Arab Republic', p. 15.
- 35 Zie: www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/syria/9295268/Massacred-Syrian-children-were-bound-before-being-shot.html# - gezien op 8/6/2012
- 36 Zie: www.guardian.co.uk/world/2012/may/28/houla-massacre-survivor-boy-syria - gezien op 10/6/2012
- 37 www.hrw.org/news/2012/05/27/syria-un-inquiry-should-investigate-houla-killings - gezien op 07.06.12
- 38 www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-17532966 - gezien op 22/05/2012
- 39 Zie: UN Security Council Report on Children and Armed Conflict (26/4/2012), p. 23. www.un.org/children/conflict/_documents/A66782.pdf
- 40 Ibid. p. 22.
- 41 OHCHR (februari 2012): 'Report of the independent international commission of inquiry on the Syrian Arab Republic', p. 15
- 42 Zie: UN Security Council Report on Children and Armed Conflict (26/4/2012), p. 24. www.un.org/children/conflict/_documents/A66782.pdf
- 43 Ibid. p. 22

- 45 Getuigenissen van het War Child Rapid Response project.
46 Citaat van een War Child Holland medewerker - 16/7/12.
47 Zie: UN Security Council Report on Children and Armed Conflict (26/4/2012), p. 24. www.un.org/children/conflict/_documents/A66782.pdf.
48 Zie: MSF website: www.msf.org.uk/Syria_repression_20120208.news - gezien op 21/08/12
49 Zie: UN Security Council Report on Children and Armed Conflict (26/4/2012), p. 24. www.un.org/children/conflict/_documents/A66782.pdf
50 Hoewel de verslagen van deze bronnen niet onafhankelijk kunnen worden geverifieerd, hebben VN-waarnemers ter plekke de verhalen van enkele van deze groepen en individuen bevestigd.
51 Zie: www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/syria/9295268/Massacred-Syrian-children-were-bound-before-being-shot.html# - gezien op 08/06/2012.
52 Zie bijvoorbeeld: www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/syria/9296135/Syria-using-rape-as-weapon-against-opposition-women-and-men.html - accessed 29/5/2012; and world.time.com/2012/07/12/is-the-syrian-regime-using-rape-as-a-tactic-of-war/ - gezien op 12/7/2012.
53 Human Rights Watch (15/6/12): 'Syria: sexual assault in detention'. www.hrw.org/news/2012/06/15/syria-sexual-assault-detention.
54 Zie rapporten van 'Women Under Siege': <https://womenundersiegesyria.crowdmap.com/reports/view/30> - gezien op 16/7/12.
55 OHCHR (februari 2012): 'Report of the independent international commission of inquiry on the Syrian Arab Republic', p.15.
56 Zie: TIME artikel als reactie op het Women Under Siege Initiatief. world.time.com/2012/07/12/is-the-syrian-regime-using-rape-as-a-tactic-of-war/?xid=gnewsedit - gezien op 16/7/12.
57 Zie ook: english.alarabiya.net/articles/2012/06/12/220099.html, gezien op 6/7/12.
58 OHCHR (February 2012): 'Report of the independent international commission of inquiry on the Syrian Arab Republic', p. 16.
59 Getuigenissen van het War Child Rapid Response project.
60 Zie: UN Security Council Report on Children and Armed Conflict (26/4/2012), p. 23. www.un.org/children/conflict/_documents/A66782.pdf
61 OCHA, humanitarian bulletin Syria Juli 2012, gelezen op: reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Syria_Humanitarian_Bulletin_No-1_4.pdf
62 www.trust.org/alertnet/crisis-centre/crisis/syria-unrest - gezien op 22/05/2012.
63 www.unhcr.org/50376b979.html
64 www.unhcr.org/50376b979.html
65 nos.nl/artikel/408662-turkije-vang-vluchteling-op-in-syrie.html - gezien op 21 augustus
66 Getuigenis opgetekend in het War Child Holland project.
67 Rusland en de VS staan recht tegenover elkaar, met weinig perspectief voor een compromis. Rusland is tegen bemoeienis met wat zij interne aangelegenheden noemt en beroept zich hierin op het VN-mandaat dat alleen bescherming kan bieden tegen een internationale bedreiging van vrede en veiligheid (daarbij wordt Syrië aangemerkt als een intern conflict). De VS is van mening dat het Al-Assad regime vrijwillig of gedwongen de macht volledig moet opgeven.
68 VN Missie (25/6/12): Opmerkingen door Ambassadeur Susan E. Rice, U.S. Permanente Vertegenwoordiger bij de Verenigde Naties, in het Open Debat van de Veiligheidsraad over de bescherming van burgers, New York.
69 De Arabische Liga werd opgericht in 1945 en heeft 22 leden: Algerije, Bahrein, Comoren, Djibouti, Egypte, Irak, Jordanië, Koeweit, Libanon, Libië, Mauritanië, Marokko, Oman, de bezette Palestijnse gebieden, Qatar, Saudi-Arabië, Somalië, Soedan, Syrië, Tunesië, Verenigde Arabische Emiraten en Jemen.
70 Zie: www.securitycouncilreport.org/site/c.glKWLeMTIsG/b.8075185/k.6B06/May_2012brUNSMIS_Syria.htm, gezien op 13/7/12.
71 Zie: www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=41892&Cr=syria&Cr1=- - gezien op 3/5/2012.
72 Zie bijvoorbeeld: www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-18849362 - gezien op 17/7/12.
73 Zie: www.unhcr.org/4f91659a6.html - gezien op 3/5/2012.
74 Zie: www.un.org/children/conflict/english/ddrforchildren.html
75 (Re) integratie is het proces van dynamische veranderingen om een kind beter te beschermen en zijn of haar overlevingskansen te vergroten door economische en sociale integratie na elke vorm van geweld, misbruik en verwaarlozing.
76 Zie: [www.savethechildren.org.uk/en/docs/Attacks_on_schools_brief_final_\(2\).pdf](http://www.savethechildren.org.uk/en/docs/Attacks_on_schools_brief_final_(2).pdf)
77 Zie: War Child (March 2012), 'From Neglect to Protect: bottlenecks to inclusion and (re)integration for the most marginalised children in conflict'.
78 Dit zijn: 1. het doden en verminken van kinderen, 2. de werving of het gebruik van kindsoldaten, 3. aanvallen op scholen of ziekenhuizen, 4. verkrachting of ander ernstig seksueel geweld tegen kinderen, 5. de ontvoering van kinderen, en 6. kinderen de toegang tot humanitaire hulp ontfangen.
79 www.rijksoverheid.nl/nieuws/2012/07/20/internationaal-overleg-over-syrie-in-nederland.html
80 www.rijksoverheid.nl/nieuws/2012/07/31/1-miljoen-extra-noodhulp-naar-slachtoffers-syrie.html
81 UNICEF (21/5/2012): 'Syria Crisis Sub-Regional Situation Report', p.1.
82 Zie: www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2011/12/23/hulp-aan-mensen-in-nood.html
83 Onderzoek laat zien dat voor elk jaar onderwijs voor jongens, de kans betrokken te worden bij een conflict met 20% vermindert. Zie: [www.savethechildren.org.uk/en/docs/Attacks_on_schools_brief_final_\(2\).pdf](http://www.savethechildren.org.uk/en/docs/Attacks_on_schools_brief_final_(2).pdf)
En een jaar extra schooltijd betekent een toename van per-capita inkomsten van 3-6%, of een extra economische groei van 1 procent punt. (Sianesi, B., and Van Reenen, J.; The Returns to Education: A Review of the Empirical Macroeconomic Literature; The Institute for Fiscal Studies; WPO2/0: 2002)
84 Zie: DFID, MOD, FCO (2011), 'Building Stability Overseas Strategy', p. 7: www.dfid.gov.uk/Documents/publications1/Building-stability-overseas-strategy.pdf.
85 www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2011/04/05/notitie-verantwoordelijk-voor-vrijheid.html.

COLOFON

Dit rapport is opgesteld door War Child UK en War Child Holland

Eindredactie: Ellen Lammers, WiW-Global Research & Reporting

Design: Marjolijn Buiten - mar.ties@versatel.nl

Voor meer informatie: info@warchild.nl of bel 020 - 422 7777

WWW.WARCHILD.NL

